

Miljöplan för Solna båtsällskap (SBS)

Sammanfattning

Detta dokument beskriver vilka regler som gäller, för båtklubbens medlemmar, för att minimera påverkan på miljön på de områden som klubben förfogar över.

Allmänt

SBS är en ideell förening som har som syfte och mål att främja båtlivet lokalt samt att verka för ett gott kamrat- och sjömanskap. För att skapa förutsättningar för en långsiktig och framgångsrik verksamhet måste hänsyn tas till klubbens och båtlivets potentiella miljöpåverkan på mark, luft och vatten och åtgärder vidtas för att minimera denna belastning på miljön.

Målsättning

SBS och dess medlemmar ska sträva efter att så långt som möjligt minimera miljöpåverkan av vår verksamhet genom att agera på ett miljöriktigt sätt i vårt båtnytjande. Vi ska efter bästa förmåga välja de mest miljövänliga alternativen samt produkter som godkänts av myndigheter vid underhållsarbeten på den egna båten, vid båttransport (drivmedel) och vid omhändertagande av avfall. Sprida information om klubbens miljöpolicy och miljöregler för att SBSs ambitioner och mål avseende miljöförbättring ska få genomslag. Verka för ökad sopsortering i utsträckning som är miljömässigt motiverad. SBS:s miljöpolicy ska granskas årligen av styrelsen och uppdateras vid behov. Som medlem i SBS förbinder man sig att följa denna miljöpolicy samt tillhörande mer konkreta miljöregler.

Dokument

SBSs miljödokument består av:

- Miljöplan (det här dokumentet)
- Miljöregler
- Avfallsplan
- Handlingsplan vid miljöolycka

Ansvar/skyldigheter

SBS miljöpolicy och miljöregler syftar till att särskilt värna om den känsliga naturmiljön inom de mark- och vattenområden som klubben disponerar Lilla och Stora Alnäs och Ålkistans uppläggningsplats.

Klubben har fyra bryggområden:

- Bockis 1
- Bockis 2
- Sjöbodspontonen
- Borganäs
- Käppala

Enskild medlems ansvar

Varje medlem har ett personligt ansvar att följa den miljöpolicy som är fastställd för SBS samt de lagar och förordningar som gäller för båtklubbar/båtsällskap. Att bryta mot dessa lagar och regler innebär att du själv får stå för eventuella kostnader som kan bli följden vid en eventuell sanering eller annan påföljd som någon myndighet beslutar om. På klubbområdet är det absolut förbjudet att spilla ut färgrester, olja, lösningsmedel

eller någonting annat som är farligt/skadligt för miljön.

Varje medlem som hanterar oljor och andra miljöfarliga kemikalier samt annat miljöfarligt avfall är skyldig att själv ta hand enligt rådande regelverk. Vid miljöfarligt avfall som uppkommer vid gemensamma aktiviteter ska styrelsen ansvara för att ta hand om avfallet och följa regelverket för rapportering av miljöfarligt avfall och rapportera till Naturvårdsverkets avfallsregister. Dessa rapporter är klubben ansvarig för att arkivera i tre år och ska rapportera in senast två dagar efter att avfallet har transporterats bort till Naturvårdsverkets e-tjänst (<https://www.naturvardsverket.se/avfallsregister>).

Exempel på annat miljöfarligt avfall:

- Miljöfarliga batterier som innehåller kvicksilver, bly eller kadmium
- Bekämpningsmedel som råttgift, insektspray, ogräsmedel och växtskyddsmedel
- Lösningemedel som T-sprit, tändvätska, lacknafta och aceton
- Rester av målarfärg, impregneringsmedel, lack och lim
- Starkt sura eller basiska rengöringsmedel som kaustiksoda, blekmedel, fläckborttagningsmedel, kalkborttagare, maskindiskmedel, toalettreningsmedel och ugnrensningemedel
- Elektronik som innehåller miljöfarliga komponenter
- Lysrör

Medlemmar ska själva se till att miljöfarliga substanser avlägsnas från området, eller tas om hand på ett sätt som är tillåtet enligt gällande lagar och regler. Vid mindre utsläpp ska läns och absorberingsmaterial användas.

Vid eventuella utsläpp som kan ha miljöpåverkan så ska kontakt tas med SOS Alarm på nr 112. En rapport om sådan händelse ska även lämnas till miljöansvarige och hamnkapten.

Båtbottentvätt

Båtar som enbart har målats med biocidfri bottenfärg (förutom självpolerande insjöfärg) kan tvättas utan rening av tvättvatten.

För nymålade eller tidigare målade med TBT (tributyltenn) eller biocidfärg råder förbud mot tvättning på uppläggningsplats samt i borst/båttvätt och avspolning får endast ske över spolplatta med rening och avtorkning med svamp/trasa men då måste sköljvattnet tas omhand som farligt avfall.

Båtar som aldrig målats med båtbottnfärg kan tvättas i borsttvätt eller över land utan krav på rening. Detta förutsätter dock att inga kemikalier används vid tvättning.

Båtar som tidigare målats med TBT eller biocidfärg men där färgen sanerats kan tvättas i borsttvätt eller över land utan krav på rening. Detta förutsätter också att man använder miljömärkta rengöringsmedel.

Sanering av båtbottnen

En båt som är målade med TBT eller för Östersjön ej godkänd biocidfärg kan läcka ut gift även om botten är tvättad och övermålad flera gånger med annan färg. På Transportstyrelsen webbplats <https://www.transportstyrelsen.se/sv/sjofart/Fritidsbatar/Batlivets-miljofragor/regler-om-batbottenfarg/> hittar du mer information om båtfärger och regler för avgiftning av båtar.

För att undvika läckage till naturen ska båtar med sådan färg saneras. Det finns olika metoder för en sådan sanering, det kan vara skrapning, skrapning i kombination med färgborttagningsmedel, torr- eller våtslipning, eller olika former av blästring.

Målet för SBS är att samtliga båtar med TBT- och för biocidbottenfärg avsedd för andra farvatten än Östersjön ska vara sanerade senast innan sjösättning 2022. När gammal färg tas bort t.ex. genom skrapning eller slipning

krävs att marken täcks så att, slipdamm, smuts och färgrester kan samlas upp samt att ett skydd (tält) sätts upp runt båten för att förhindra spridning av slipdamm. Den som utför arbetet måste använda skyddsutrustning och information hittar ni på Arbetsmiljöverket: <https://www.av.se>, och på Svenska Miljöinstitutet: <http://www.ivl.se>. All gammal färg ska behandlas som farligt avfall och lämnas i därför avsedd miljöstation! Slipning av båtbottnen innebär att du måste använda en maskin som är kopplad till en industrisug med partikelfilter, för att undvika utsläpp. Arbetet får inte utföras om det blåser eller på annat sätt riskerar att spridas.

På grund av avslag på SBS LOVA ansökan kommer det ej att genomföra en organiserad sanering, av TBT- eller biocidbottenfärg avsedd för andra farvatten än Östersjön, utan varje medlem får själv genomföra sanering genom att använda sig av de godkända metoderna som nämns ovan.

Råd gör med och informera alltid styrelsen innan ni sanerar er båtbottnen!

Förutom att alla båtar med TBT- eller biocidbottenfärg avsedd för andra farvatten än Östersjön ska vara sanerade senast sjösättning 2020 så kommer ingen båt, som inte haft vinterplats föregående år, att tilldelas vinterplats från och med upptagningen 2019 om den är målrad med dessa färger.

Tabell 1: Åtgärds- och tidsplan

Tid	Åtgärd
31 maj 2018	Inventering av båtbottnfärg genomförd
30 juni 2018	Offerter för sanering
07 oktober 2018	Tillfälle för bottenfärgs mätning genomfördes
30 november 2019	Ansökan LOVA bidrag
31 mars 2020	Uppföljning av de som sanerar själva
1 sept 2020	Inga nya båtar som målats med TBT eller otillåtna biocidfärger får vinterplats
December 2020	Tillfälle för bottenfärgs mätning
31 juli 2020	Sanering i SBS regi slutförd
sept/oktober 2020 höstmöte	Redovisning av saneringen genomförd i SBS regi för medlemmar samt på hemsida och till Solna kommun
31 okt 2020	Uppföljning av de som sanerar själva och bottenfärgsmätning
31 december 2020	Alla båtar som ska saneras ska vara sanerade
	Rapport från båtbottnmätningarna från Solna stad och Happy boat
Februari 2021	Förläggande från Solna stad om att göra en plan för sanering av båtar med otillåtna mätvärden
Mars 2021 – september 2021	Uppföljning av mätresultat med båtägarna om båt färg och saneringsplaner
September 2021	Solna kommun genomför markprover på SBS uppläggningsplatser
Vår möte 2022	Önskar att Solna kommun kommer och ger en uppdaterad status om miljöarbetet och godkända färger
Sjösättning 2022	Båtar, till medlemmarna i SBS, där otillåtna mätvärden i Happy Boats rapport ska vara sanerad
Juni 2022	Uppföljning av sanerings status och rapport till Solna kommun

I december 2020 anlätade Miljö- och byggnadsförvaltningen inom Solna stad Happy Boat AB för att utföra mätningar av halten koppar, zink, tenn och bly i bottenfärgen på tillgängliga båtskrov på SBS uppläggningsplatser vilket sammanföll med vår planerade uppföljning. Mätning genomfördes på 43 av klubbens

båtar. Tre båtar hade tennvärden som översteg gränsen på 100 ug/cm², fem båtar vilka hade tennvärden högre än 50 men lägre än 100 ug/cm, sex tennhalter som överskrider 100 ug/cm² men där medelvärdet ligger under 100 ug/cm² samt 21 båtar vilka hade flera mätvärden med >1000 ug/cm² koppar. De tre båtarna vilka hade tennvärde som översteg gränsen på 100 ug/cm² måste dessa vara sanerade innan sjösättning 2022. För de övriga båtarna måste de båtar som är målade med för Östersjön otillåten färg och de båtar vilka man uppmätt flera höga tennvärden, där det råder osäkerhet om vilken färg som använts, också saneras innan sjösättning 2022. Styrelsen kommer att följa upp att detta efterföljs och rapportera till Solna kommuns miljöförvaltning.

Glykol och motorkonserveringsmedel

Det är inte tillåtet att släppa ut glykol eller andra typer av konserveringsmedel i vattnet eller på land. Tänk på att frostskyddsmedel kan användas år efter år om den tas om hand (eventuellt kan det behövas en påspädning av frostskyddsvätskan). Samla upp och spara i en dunk, som förvaras på säkert sätt. Om ni inte ska spara frostskyddsvätskan ska den samlas in och lämnas i avsedd miljöstation.

Byte av olja samt olje- och bränslefilter

Vid byte av olja, olje- och bränslefilter ska det göras på sådant sätt att inte de miljöskadliga ämnena kommer ut i naturen, utan de ska deponeras på anvisad plats i avsedd miljöstation.

Dieselinblandningar

Inblandning av organiskt framställd diesel, t ex 5 % inblandning av RME, kan orsaka stora driftsproblem för båtägaren genom olika typer av bakterietillväxt. Detta i sin tur kan leda till stora mängder miljöfarligt avfall. Vinterförvaring med så kallad miljödiesel i tankarna bör undvikas. Använd diesel utan RME eller syntetisk diesel som inte kan ge bakterietillväxt.

Sjösättning

Inför sjösättningen måste frostskyddsmedel och glykol från motorer och toaletter tömmas och omhändertas. Om ni inter sparar och återanvänder så ska frostskyddsvätskan ska den samlas in och transporteras till en miljöstation. Detta gäller alla typer av båtar och det gäller frostskydd av såväl motorer som toaletter. Det är inte tillåtet att släppa ut t ex glykol i vattnet, på land eller i kommunala avloppet. Om ni inte ska spara frostskyddsvätskan ska den samlas in och transporteras till ÅVC eller miljöstation.

Båtbottenfärger

Inga båtar med TBT- eller biocidbottenfärg avsedd för andra farvatten än Östersjön får sjösättas våren 2021 och efter denna tidpunkt ska alla båtar vara helt rena eller epoxibehandlade.

Toalettavfall och tömning

Transportstyrelsens TSFS 2012:13 har trädde i kraft den 1 april 2015. Från detta datum är det förbjudet att tömma toaletter i sjön. Båtar med toalett ska använda de tömningsstationer som finns. Listade tömningsstationer finns på www.batmiljo.se. De båtägare som har septiktank i sin båt måste ha att kompletterat anläggningen så att tömning kan ske över däck, samt använda de tömningsstationer som finns. SBS medlemmar uppmanas att i första hand använda toaletter som finns på land.

Slagvatten

Förorenat slagvatten som innehåller t.ex. oljor eller drivmedel får inte läns pumpas ut i sjön. Det ska samlas in och tas om hand som miljöfarligt avfall. Använd svamp/ trasa för att avlägsna allt förorenat vatten.

Olje- och bränsleutsläpp i vattnet

I det fall det sker ett olje- eller bränsleutsläpp ska omgående länsar läggas ut, dessa finns i respektive förrådsbod. Samtliga kontakter i ett nödläge sker via **SOS Alarm 112**. En rapport om sådan händelse ska även lämnas till miljöansvarige.

Avfallsplan

Enligt Sjöfartsverkets föreskrifter och allmänna råd (SJÖFS 2001:12) om mottagning av avfall från fartyg så ska det finnas mottagningsanordningar för fartygsgenererat avfall och lastrester i alla hamnar och varv för att tillgodose behovet av avfallslämning från de fartyg som normalt anlöper hamnen. Hamnen ska undersöka behovet av avlämning och redovisa detta i sin avfallshanteringsplan.

SBS har ej insamling av hushållssopor och miljöfarligt avfall som härrör från brukande. Det skulle vara svårt för oss att hantera detta på det område som vi förfogar idag och ännu svårare för klubben att hålla användandet avgränsat till medlemmar. Istället vi en avfallsplan.

Allt avfall efter reparations- och underhållsarbeten ska, av respektive båtägare, källsorteras någon av kommunens miljöstationer för miljöfarligt avfall eller i annan återvinningscentral. Närmsta återvinningscentral kan ni hitta på <https://www.sorab.se/hushall/atervinningscentraler> alternativt miljöstationen såsom denna på OKQ8 i Bergshamra (observera att medlemmen ska vända sig till hemkommunens återvinningsstationer. Alla hushållssopor som uppstår under användandet av båten tas hem. Båtägare ska hålla allmänt snyggt och rent vid såväl uppställningsplatsen (vintertid) samt byggplatsen för att inte närmiljön runt båtklubben ska skräpas ner.

I händelse av olycka med risk för utsläpp av miljöfarliga vätskor

I båt

I båten och dess motorrum eller kölsvin bör absorberande material finnas för att ta upp mindre utsläpp lokalt.

På land

Skydda marken, exempelvis med gammal presenning eller annat ogenomträngligt material, så att vätskan inte tränger ner i marken. Viss utrustning för spillberedskap finns i sjöboden och friggeboden i Alnäs. Sug upp vätskan med saneringsämnet Absol som finns i sjöboden och friggeboden i Alnäs. Allt material som använts vid uppsamlandet omhändertas som miljöfarligt avfall och lämnas in på en miljöstation/återvinningscentral. Rapportera händelsen till klubbens miljöansvarige eller hamnkaptan.

I sjön

Hindra spridning av utsläppet genom att avgränsa utsläppet. Absorberande länsar för ändamålet finns i sjöboden och friggeboden i Alnäs. Vid större utsläpp larma Räddningstjänst tel. 112. I händelse av utsläpp som inte härrör från klubben utan kommer drivande från sjön, larma Räddningstjänst 112 och försök hindra vidare spridning samt skydda stränder och båtar. Använda länsar hanteras som miljöfarligt avfall och lämnas till miljöstationen eller annan återvinningscentral. Rapportera händelsen till klubbens miljöansvarige eller hamnkaptan.

Miljöregler

Allmänt

- Så långt det är möjligt ska medlemmarna sträva efter att använda det mest miljövänliga alternativet.

- Endast av myndigheter godkända båtottenfärger och andra kemikalier får användas. Information om godkända och icke godkända båtottenfärger finns på Kemikalieinspektionens hemsida, <https://www.kemi.se>.
- För båtar som ligger i sjön hela året skall om möjligt bottenmålning undvikas och botten under säsongen rengöras med båtbottevätt.
- Glykol, spillolja och bensin/diesel får EJ tömmas på marken eller i vattnet! Uppsamling måste ske och tömning ska göras i därför avsedd återvinningsstation, se avfallsplan.
- Undvik tomgångskörning och se till att serva motorn regelbundet vilket bidrar till att hålla nere bränsleförbrukningen. Välj olja av hög kvalitet.

Båtupptagning/Vinterförvaring av båt

Följande gäller vid upptagning och förvaring:

- Före upptagning bör båten bottenvättas beroende på vilken färg den är målade med. (Se tidigare avsnitt Båtbottevätt)
- Avspolning och tvätt av målade båtbottnar är inte tillåtet på land. Undantagna är Epoxibehandlade och skrovrena båtar.
- Slipning får endast ske med slipmaskin kopplad till dammsugare eller dyl. Slipdammet samlas upp och behandlas som miljöfarligt avfall och lämnas till en återvinningscentral.
- Vid bortskrapning av bottenfärg ska underliggande mark skyddas med presenning och uppsamlade färgrester ska omhändertas som miljöfarligt avfall och lämnas på en återvinningscentral.
- Förebyggande åtgärder görs av resp. båtägare för att skydda marken från eventuella bränsle- och oljespill från motor och växellåda.

Information till medlemmarna

Miljöpolicy anslås på hemsidan. Information sker vid möte med nya medlemmar och vid ordinarie medlemsmöten två gånger per år.

Uppföljning

Styrelserna har ansvar för att miljöpolicy uppdateras genom att de miljöansvariga kontinuerligt följer upp miljöbestämmelserna. Medlemmarna har ansvar för att efterleva miljöpolicy. Åtgärder vidtas mot medlem i det fall avvikelser från miljöpolicy upptäcks.

Översyn av miljöpolicy ska ske årligen under kvartal 1 eller om någon förändring skett i gällande lagar och bestämmelser. Översyn av avfallsplanen ska ske vart tredje år eller så snart förutsättningarna väsentligt förändrats vad avser avfall och dess hantering.

Kontakt och telefonnummer

Händelse	Kontakta	Telefonnummer
Akut miljöfara	Brandkåren	Ring 112
Mindre miljöhändelse	Hamnkaptan eller miljöansvarig	Hamnkaptan hamnkaptan@sbs.nu Miljöansvarig miljo@sbs.nu